

Uttale av stedsnavn i Østfold

De fleste stedsnavnene finnes som lydfil. Klikk på navnet for å høre korrekt uttale. Det er språkkontakt og tidligere distriktsredaktør Jørn Enger som leser.

Av språkkontakt Jørn Enger

(Du trenger windows media player for å høre lyden. Høyreklikk på stedsnavnet og åpne hyperkoblingen).

Stedsnavn:

- Østfold - uttales med t! Alt for ofte hører vi bastarden «Øssfold».
- Akershus er det verre med: Navnet har to uttaler avhengig av om det er fylket eller festningen.
- Uddevalla - trykk på første stavelse
- Eidsberg - tonelag som i «bønner»
- Fredrikstad - uttales «rett ut» med stum d - «Fredriksta». Varianten «Fre-i-sta» er også mye brukt, men litt for folkelig i en nyhetssending. «Fræksta» er bannlyst. Det er trolig en Oslo-variant.
- Hobøl - uttales med dobbel b og tjukk l: «Håbbøl»
Hvaler - uttales med tjukk l. «Hvalær» er feil, en uting trolig oppfunnet av folk som ikke er fra fylket og som tror de behersker en «fryktelig festlig» dialekt.
- Sarpsborg - bør etter språkreglene uttales som det skrives. Men siden det er åpnet for en viss dialektfarge i nyhetsopplesning, tillates også «Sarpsbårr» og «Sarsjbårr». Men «Sassbårr» «Sarp» «Særp» holder ikke i nyhetene!
- Varteig - uttales med kort a og stum g: «Vartei»
- Våler - uttales med tjukk l
- Folkelig (og oftest av eldre mennesker) brukes Rømskauen om Rømskog og Skjetve om Skiptvet - og Varte om Varteig.
- Båstad i Trøgstad- en raritet som uttales med dobbel s :«Båsst» - og altså ikke som den svenske tennisbyen Båstad. Tonelag som i "bønner"
- Ekkholt i Moss - enda en skikkelig raritet som uttales med dobbel k: «Ekkholt». Også her tonelag som "bønner"
- Jeløy i Moss - uttales korrekt som navnet skrives, men «Jæløy»/»Jæløya» brukes også.
- Hærland i Eidsberg - tonelag som i «bønner»
- Kurland i Sarpsborg - tonelag som i «bønder»
- Selbak i Fredrikstad skrives ofte Sellebakk, men uttales «Sellbakk»
- Seut i Fredrikstad har vi hørt som «Såit». Korrekt er selvsagt «Se-ut»
- Tomb i Råde - uttales med stum b: «Tom».
- Torsnes i Fredrikstad - tonelag som i «bønner»
- Trømborg i Eidsberg - tonelag som i «bønder»

Innbyggerne i kommunene (og noen tidligere kommuner) heter:Aremark)

- Aremarkinger (Aremark)
- **Askiminger** (Askim)
- **Eidsberginger** (Eidsberg) (Fredrikstad) (Halden) (Hobøl) (Hvaler) (Marker) (Moss) (Onsøy i Fredrikstad) (Rakkestad) (Rygge) (Rømskog) (Råde) (Sarpsborg) (Skjeberg i Sarpsborg) (Skiptvet) (Spydeberg) (Trøgstad) (Varteig i Sarpsborg) (Våler)
- Fredrikstad-folk
- Haldensere
- Hoblinger
- Hvaler-folk
- Markinger
- Mossinger

- Onsinger
- Rakstinger
- Rygge-sokninger
- Rømsjinger
- Råde-sokninger
- Sarpinger (Sarpsborg)
- Skjebringer
- Skjetvinger
- Spydeberginger
- Trøgstinger
- Vartinger
- Våler-sokninger
- Hvis i tvil - skriv kommunenavn pluss -folk. Kan alltid brukes og er alltid tryggest.

Jørn E